

SENAT RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Zapis stenograficzny
(682)

102. posiedzenie
Komisji Gospodarki Narodowej
w dniu 3 lutego 2009 r.

VII kadencja

Porządek obrad:

1. Rozpatrzenie ustawy o zmianie ustawy o dotacji przeznaczonej dla niektórych podmiotów (druk senacki nr 442, druki sejmowe nr 1517 i 1546).
2. Rozpatrzenie ustawy o zmianie ustawy – Prawo upadłościowe i naprawcze, ustawy o Krajowym Rejestrze Sądowym oraz ustawy o Bankowym Funduszu Gwarancyjnym (druk senacki nr 437, druki sejmowe nr 437, do druku 437, 654, 1559, do druku 1559, 1559-A).

(Początek posiedzenia o godzinie 17 minut 04)

(Posiedzeniu przewodniczą przewodniczący Tomasz Misiak oraz zastępca przewodniczącego Stanisław Kogut)

Przewodniczący Tomasz Misiak:

Witam serdecznie na posiedzeniu Komisji Gospodarki Narodowej.

Dzisiejszy program posiedzenia jest dosyć krótki, mamy dwa punkty: rozpatrzenie ustawy o zmianie ustawy o dotacji przeznaczonej dla niektórych podmiotów, druk senacki nr 442, oraz rozpatrzenie ustawy o zmianie ustawy – Prawo upadłościowe i naprawcze, ustawy o Krajowym Rejestrze Sądowym oraz ustawy o Bankowym Funduszu Gwarancyjnym.

Witamy serdecznie zaproszonych gości. Listy gości nie mam, bo jeszcze się państwo na nią wpisują. W każdym razie witam wszystkich serdecznie. I proszę, kto będzie prezentował...

Proszę bardzo.

Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Gospodarki

Joanna Strzelec-Łobodzińska:

Joanna Strzelec-Łobodzińska, podsekretarz stanu w Ministerstwie Gospodarki.

(Przewodniczący Tomasz Misiak: Pani Minister, przepraszam, że nie przeczytałem nazwiska, ale jeszcze nie dostałem listy.)

Nic nie szkodzi.

Druk nr 442 mówi o ustawie o zmianie ustawy o dotacji przeznaczonej dla niektórych podmiotów, a merytorycznie dotyczy przedłużenia okresu dotowania Kopalni Soli „Bochnia” w Bochni. Obecnie kopalnia funkcjonuje jako obiekt turystyczny oraz leczniczy i od czasu zakończenia produkcji realizuje program całkowitej likwidacji części niezabytkowej. Likwidacji poddawane są komory, wyrobiska poeksploatacyjne, które powstały w ciągu ponad siedmiuset pięćdziesięciu lat eksploatacji tej kopalni. Kopalnia nie prowadzi żadnej działalności produkcyjnej, prowadzi tylko prace związane z likwidacją i zabezpieczeniem zakładów górniczych, zgodnie z decyzjami wydanymi na podstawie prawa geologicznego i górniczego oraz z innymi obowiązującym aktami prawnymi.

Obowiązująca dotychczas ustawa o dotacji przewidywała, że kopalnia ta będzie dotowana do 31 grudnia 2008 r. Niestety, permanentny brak środków na tę likwidację spowodował, że prace nie zostały jeszcze zakończone. I stąd nasz wniosek o przedłużenie okresu dotowania kopalni o kolejnych pięć lat, do roku 2013. Dla zorientowania się powiem, że dotacja ta jest przyznawana od roku 1990 i przez te wszystkie lata, do ubiegłego roku włącznie, wyniosła 222 miliony zł.

Przewodniczący Tomasz Misiak:

Bardzo dziękuję, Pani Minister.
Proszę o uwagi Biuro Legislacyjne.

**Starszy Legislator w Biurze Legislacyjnym w Kancelarii Senatu
Jakub Zabielski:**

Biuro Legislacyjne nie ma uwag odnośnie do tej ustawy.

Przewodniczący Tomasz Misiak:

Czy ktoś z państwa senatorów chciałby zabrać głos w tej sprawie?
Proszę bardzo, pan senator Gruszka.

Senator Tadeusz Gruszka:

Pani Minister, 220 milionów zł wynosi kwota przewidywana, tak?
(Wypowiedź poza mikrofonem)

Taka była, tak?

To ja mam pytanie: jaka kwota jest przewidywana na likwidację tej kopalni w latach 2009–2013?

**Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Gospodarki
Joanna Strzelec-Łobodzińska:**

W 2008 r. 18 milionów 83 tysiące zł, a w kolejnych latach: 20 milionów 700 tysięcy zł, 17 milionów zł, 15 milionów zł i 15 milionów zł. To nie są duże kwoty, niemniej pozwolą na wykonanie przez tych pięć lat prac zabezpieczających i będzie likwidacja.

Przewodniczący Tomasz Misiak:

Dziękuję.
Proszę bardzo, pan senator Motyczka.

Senator Antoni Motyczka:

...220 milionów zł poszło na zabezpieczenia przed powolnym upadkiem kopalni? Mieliśmy powódź w 1997 r., kiedy to kopalnia była zalewana i groziła jej całkowita likwidacja.

**Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Gospodarki
Joanna Strzelec-Łobodzińska:**

Panie Senatorze, w Wieliczce, a to jest Bochnia.

Senator Antoni Motyczka:

Dobrze, przepraszam bardzo. Dziękuję. Przepraszam.

Przewodniczący Tomasz Misiak:

Bardzo dziękuję.

Nie widzę więcej chętnych do zabrania głosu, poprawek również nie ma. W takim razie proponuję, żebyśmy przystąpili do głosowania.

Kto z państwa jest za przyjęciem ustawy w przedstawionej wersji? (9)

Kto jest przeciw? (0)

Kto się wstrzymał od głosu? (1)

Bardzo dziękuję.

Na sprawozdawcę proponuję pana senatora Jurcewicza. Pan senator się zgadza. Dziękuję bardzo.

Dziękuję bardzo, Pani Minister.

Przystępujemy do kolejnego punktu, do ustawy o zmianie ustawy – Prawo upadłościowe i naprawcze, ustawy o Krajowym Rejestrze Sądowym oraz ustawy o Bankowym Funduszu Gwarancyjnym.

Pan minister Wrona reprezentuje Ministerstwo Sprawiedliwości i rząd.

Bardzo proszę, Panie Ministrze, przekazuję głos.

**Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Sprawiedliwości
Zbigniew Wrona:**

Jak wynika z przedłożonego nam przez Wysoką Komisję zestawienia, Biuro Legislacyjne Senatu zgłosiło do tej uchwalonej przez Sejm ustawy około dwunastu uwag i rozumiem, że pan przewodniczący oraz Wysoka Komisja oczekują, abym się do nich ustosunkowałem.

Poczynając więc od uwagi pierwszej, która dotyczy tytułu ustawy...

Przewodniczący Tomasz Misiak:

Panie Ministrze, może byśmy poprosili, żeby najpierw Biuro Legislacyjne przedstawiło swoje uwagi, wówczas będzie łatwiej...

(Wypowiedź poza mikrofonem)

Zawsze rozpoczynamy od merytorycznej wersji, żeby senatorowie też mieli szansę się dowiedzieć, o co tak naprawdę chodzi w głównym wątku ustawy.

**Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Sprawiedliwości
Zbigniew Wrona:**

Ach tak, oczywiście, mogę to przedstawić, jak najbardziej.

Nowelizacja ta wynika z doświadczeń zebranych w czasie czteroletniego okresu obowiązywania ustawy – Prawo upadłościowe i naprawcze, który już pozwolił na ocenę jej funkcjonowania w praktyce i ustalenie, które z rozwiązań się nie sprawdziły.

Najważniejsze proponowane w ustawie zmiany to nawiązanie do definicji przedsiębiorcy zawartej w kodeksie cywilnym, gdyż jest to definicja uniwersalna. System prawny powinien być spójny i pojęcia używane w jednym akcie prawnym, zwłaszcza tak podstawowym dla tej dziedziny prawa, jakim jest kodeks cywilny, nie powinny być inaczej definiowane czy rozumiane na gruncie innych ustaw, które są związane z szeroko rozumianym prawem cywilnym czy gospodarczym.

Druga kwestia to umożliwienie prowadzenia postępowania naprawczego przez przedsiębiorców, którzy są zadłużeni tylko przejściowo i w niewielkim stopniu. Dotyczą tego zmiany w art. 12, 21 i 492. Wprowadzenie proponowanych przepisów ułatwi wszczynanie postępowań naprawczych, a jednocześnie nie będzie zagrażać interesom wierzycieli.

Trzecia kwestia dotyczy usprawnienia postępowania upadłościowego, po dodaniu regulacji, o której mowa w art. 26¹, w sytuacji gdy dłużnik nie ma zdolności procesowej i gdy nie działa za niego przedstawiciel ustawowy, jak również w sytuacji, kiedy w składzie organów dłużnika będącego osobą prawną lub inną jednostką organizacyjną nieposiadającą osobowości prawnej zachodzą braki uniemożliwiające ich działanie. W takim wypadku proponuje się ustanowienie dla dłużnika kuratora, a to jest przeszkoda, która w praktyce często występowała i uniemożliwiała dalszy bieg postępowania upadłościowego. W art. 26¹ jest zaproponowane wyjście proceduralne z tej sytuacji.

Kwestia czwarta. W ustawie proponuje się przyspieszenie rozpoznania zażalenia na postanowienie w przedmiocie ogłoszenia upadłości poprzez wprowadzenie miesięcznego terminu instrukcyjnego dla sądu drugiej instancji – art. 27 ust. 3.

Zmiana piąta. Proponuje się usprawnienie postępowania zabezpieczającego poprzez zmianę art. 36 i 38 oraz uchylenie art. 41, oznaczające, iż zabezpieczenie majątku z urzędu jest dokonywane tylko w razie złożenia wniosku o ogłoszenie upadłości przez dłużnika, natomiast w razie złożenia takiego wniosku przez wierzyciela zabezpiecza się majątek dłużnika na wniosek wierzyciela. Wniosek ten powinien odpowiadać wymogom dotyczącym wniosku o zabezpieczenie, przewidzianym w przepisach kodeksu postępowania cywilnego.

Zmiana szósta dotyczy art. 76. Ustawa proponuje wprowadzenie zasady, zgodnie z którą w wypadku ogłoszenia upadłości z możliwością zawarcia układu zarząd masą upadłości sprawuje nadal upadły. Odebranie zarządu upadłemu powinno być wyjątkiem, gdyż dotychczasowa praktyka dowodzi, iż zarządcy dążą do zmiany postępowania na upadłość likwidacyjną, a ponadto daje się zauważyć dużo mniejsze zaangażowanie zarządcy w prowadzenie przedsiębiorstwa niż aktywność samego upadłego. Chodzi tutaj o związanie z interesem upadłego, który powinien w większym stopniu dążyć do spłacenia wierzytelności zawarcia układu i uratowania przedsiębiorstwa, a nie do jego likwidacji.

Zmiana siódma. W ustawie przewidziano zmianę art. 81 w sposób uwzględniający sygnalizację Trybunału Konstytucyjnego, zawartą w postanowieniu z 7 listopada 2007 r. – sygnatura akt S 6/07. Chodzi mianowicie o stworzenie wyjątku od zakazu dokonywania wpisu do hipoteki w księdze wieczystej nieruchomości należącej do upadłego, w sytuacji gdy wniosek o wpis do hipoteki został złożony w okresie stosunkowo odległym, pół roku od dnia złożenia wniosku o ogłoszenie upadłości. Za przedłużenie tego postępowania nie powinien odpowiadać wierzyciel masy upadłości i należy mu umożliwić wpis do hipoteki.

Kolejna zmiana to możliwość złożenia zażalenia na postanowienie sędziego komisarza w przedmiocie wypowiedzenia umowy najmu lub dzierżawy, w sytuacji gdy wypowiedzenie tej umowy przez upadłego nie było dopuszczalne. Jest to zmiana proponowana w nowym brzmieniu art. 109 ust. 1. Wydaje się zasadne, aby decyzja ingerująca w prawa podmiotowe kontrahenta upadłego była poddana kontroli instancyjnej, czyli aby była zwiększona ochrona praw upadłego. W przepisie skorygowano także niewłaściwe okre-

ślenie formy tej decyzji sędziego komisarza, którą powinno być postanowienie. Rozwiązanie to uwzględnia orzeczenie TK z 14 marca 2006 r., SK 4/05, w którym stwierdzono niezgodność z konstytucją art. 109 w zakresie braku sądowej kontroli zgodności z prawem postanowienia sędziego komisarza, wydawanego na podstawie tego przepisu.

Kwestia dziewiąta. W ustawie wprowadzono zasadę odwoływania syndyka, nadzorcy sądowego oraz zarządcy przez sąd. Obecne uregulowanie jest takie, że syndyka, nadzorcę sądowego i nadzorcę odwołuje sędzia komisarz. Ta regulacja odnosi się do art. 170 i 172 i jest wspólna z regulacją dotyczącą powoływania tych osób. Czyli chodzi tu o to, że skoro sąd powołuje, to sąd może i odwoływać.

Zmiana dziesiąta. Poprzez zmianę art. 186 prawa upadłościowego pozbawiono upadłego możliwości wykonywania uprawnień majątkowych i organizacyjnych związanych z uczestnictwem w spółkach, spółdzielniach oraz innych jednostkach organizacyjnych. Obowiązująca obecnie regulacja prowadzi w praktyce do komplikacji, bowiem do wykonywania prawa głosu oraz innych uprawnień w spółkach, spółdzielniach i innych jednostkach jest uprawniony, w zależności od rodzaju sprawy, syndyk albo zarządca oraz upadły, czyli eliminujemy tutaj nakładanie się uprawnień do wykonywania prawa głosu w podmiotach zbiorowych.

Zmiana jedenasta to ograniczenie propozycji układowych w celu umożliwienia szybkiego zawarcia układu. Według projektowanego art. 283 ust. 3 na zgromadzeniu wierzycieli można głosować tylko nad takimi zmianami, które są bardziej korzystne dla wierzycieli, a wtedy głosy oddane na piśmie za pierwotnymi propozycjami, czyli mniej korzystnymi dla wierzycieli, będą uważane za głosy oddane za nowymi, czyli zmienionymi propozycjami.

Zmiana dwunasta to bardzo istotna nowa regulacja, która dotyczy kategorii zaspokojenia wierzycieli. W art. 342 proponuje się, aby kategoria pierwsza obejmowała oprócz kosztów postępowania upadłościowego wyłącznie wierzytelności powstałe po ogłoszeniu upadłości, czyli tak zwane wierzytelności w stosunku do masy upadłości, a wszelkie uprzywilejowane wierzytelności powstałe przed ogłoszeniem upadłości zostają zaliczone do kategorii drugiej, czyli jest to ograniczenie ilości kategorii wierzytelności najbardziej uprzywilejowanych.

Zmiana trzynasta. Ustawa przewiduje przyznanie tymczasowemu nadzorcy sądowemu i zarządcy przymusowemu prawa składania wniosku o pozbawienie dłużnika prawa prowadzenia działalności gospodarczej. Chodzi tu właśnie o lepszą ochronę interesów wierzycieli.

I kwestia czternasta. W ustawie dokonano również korekty przepisów regulujących międzynarodowe postępowanie upadłościowe, mające na celu usunięcie wątpliwości interpretacyjnych.

Nowelizacje ustawy o Krajowym Rejestrze Sądowym oraz ustawy o Bankowym Funduszu Gwarancyjnym wynikają z proponowanych zmian w ustawie – Prawo upadłościowe i naprawcze i mają charakter porządkowy.

Wysoka Komisjo, Szanowny Panie Przewodniczący, zakres proponowanych zmian jest szeroki. Właściwie całe prawo upadłościowe zostało tutaj, że tak powiem, przeorane, ale waga zmian jest różna – od spraw porządkowych do istotnych zmian merytorycznych.

Proszę Wysoką Komisję o zachowanie ducha i kierunku merytorycznych rozwiązań zawartych w tej ustawie.

Przewodniczący Tomasz Misiak:

Dziękuję bardzo.
Biuro Legislacyjne.

**Starszy Legislator w Biurze Legislacyjnym w Kancelarii Senatu
Jakub Zabielski:**

Wysoka Komisjo, Szanowni Państwo, Biuro Legislacyjne przedstawiło opinię do tej ustawy. Zawiera ona trzynaście uwag, również różnego kalibru – od zmian typowo legislacyjnych, poprzez próbę ustalenia woli ustawodawcy na podstawie porównania tekstu ustawy z uzasadnieniem do projektu.

Pierwsza uwaga Biura Legislacyjnego dotyczy tytułu ustawy. Ma ona charakter typowo legislacyjny. Chodzi o dostosowanie tytułu ustawy do zasad formułowania tytułu ustawy zmieniającej, określonych w zasadach techniki prawodawczej. W tytule ustawy zmieniającej podano wprawdzie tytuły wszystkich ustaw zmienianych omawianą ustawą, niemniej wskazano te tytuły w innej kolejności, aniżeli występują w tekście ustawy przedmiotowej. Mając na względzie zasady i praktykę formułowania tytułów zmieniających, należałoby wprowadzić poprawkę, która dokona zamiany miejsca w tytule ustawy, a mianowicie w pierwszej kolejności wskaże, że ustawa nowelizuje ustawę – Prawo upadłościowe, w drugiej kolejności ustawę o Bankowym Funduszu Gwarancyjnym, a w trzeciej kolejności ustawę o Krajowym Rejestrze Sądowym. Jest to zmiana typowo legislacyjna, polegająca na dostosowaniu formułowania tytułu do ZTP.

Druga uwaga Biura Legislacyjnego dotyczy art. 1 pkt 43; analogiczne uwagi dotyczą art. 1 pkt 102 oraz art. 1 pkt 129. Jeżeli chodzi o art. 1 pkt 43, we wprowadzeniu do przepisu zmieniającego zastosowana formuła wprowadza w błąd co do systematyki ustawy – Prawo upadłościowe i naprawcze. Mianowicie w zdaniu wstępnym sugeruje się, że w dziale piątym, w tytule trzecim, w części pierwszej dokonuje się określonych zmian. Tak naprawdę najwyższą jednostką systematyzacyjną ustawy jest część, która dzieli się na tytuły, tytuły dzielą się na działy, działy dzielą się na rozdziały. W związku z tym należałoby tutaj usunąć wątpliwość, wskazując, że zmiana będzie dokonywana w części pierwszej, w tytule trzecim, w dziale piątym, w rozdziale pierwszym.

Druga uwaga ma również charakter typowo porządkowy, a mianowicie przepis ten sugeruje, iż w rozdziale pierwszym działu piątego, znajduje się art. 137, co oczywiście nie jest prawdą, ponieważ art. 137 znajduje się w dziale czwartym, w związku z czym należałoby tę formułę zapisać w ten sposób, że w części pierwszej, w tytule trzecim, w dziale piątym, w rozdziale pierwszym, przed art. 138 dodaje się art. 137¹ w brzmieniu... Taka formuła pozwoli zapewnić adekwatność zastosowanej formuły do systematyki aktu normatywnego. Analogiczne uwagi dotyczą art. 1 pkt 102 i art. 1 pkt 129, jeżeli chodzi o samą systematykę ustawy – Prawo upadłościowe i naprawcze.

Kolejna uwaga Biura Legislacyjnego dotyczy art. 1 pkt 49. Chodzi tutaj o zmianę w art. 146 ust. 3. Mówi się w tym przepisie, że po ogłoszeniu upadłości niedopuszczalne jest wykonanie wydanego przed ogłoszeniem upadłości dłużnika postanowienia o zabezpieczeniu roszczenia wynikającego z wierzytelności podlegającej zgłoszeniu do masy upadłości, z wyjątkiem roszczeń... I w tym wypadku jest mowa o roszczeniu

o zamianę uprawnień objętych treścią prawa dożywocia na dożywotnią rentę. Biuro Legislacyjne chciałoby ustalić, czy jest to na pewno zgodne z wolą ustawodawcy, czy nie powinno w tym przepisie być mowy o roszczeniu o rentę z tytułu zamiany uprawnień objętych treścią prawa dożywocia na dożywotnią rentę. Wnioskowanie takie potwierdza fakt przyznania przez ustawodawcę, w innych przepisach ustawy, szczególnej pozycji rencie z tytułu zamiany uprawnień, a nie samemu roszczeniu o zamianę.

Kolejna uwaga Biura Legislacyjnego dotyczy art. 1 pkt 57 i ma charakter typowo redakcyjny. Dotyczy to zmiany, która została dodana w Sejmie. W całej ustawie ustawodawca, mówiąc o sędzi komisarzu, posługuje się myślnikiem pomiędzy jednym a drugim wyrazem. W tym wypadku ten myślnik wypadł. Rozumiem, że chodzi tu o zmianę typowo redakcyjną – dostosowanie terminologii, sposobu sformułowania tej instytucji, do innych przepisów ustawowych.

Kolejna uwaga Biura Legislacyjnego dotyczy art. 1 pkt 69, czyli zmiany w art. 230. W przepisie tym pojawia się instytucja zarządcy masy. We wszystkich innych przepisach ustawy jest mowa o zarządcy bez doprecyzowania, że chodzi o zarządcę masy upadłości, w związku z tym należałoby ten przepis w zakresie nazwy instytucji, nazwy podmiotu, dostosować do innych przepisów ustawy, mając na względzie konsekwencję terminologiczną w ramach ustawy, a zwłaszcza dostosowanie do działu „Syndyk, nadzorca sądowy, zarządca i ich zastępcy”.

Kolejna uwaga Biura Legislacyjnego dotyczy art. 1 pkt 78, a dokładnie zmiany w art. 262. Analiza uzasadnienia do projektu ustawy każe sądzić, że być może jest tutaj rozbieżność pomiędzy wolą wnioskodawcy, bo z uzasadnienia wynika, że wolą wnioskodawcy jest uchylene ust. 3 w art. 262, a tym samym przyjęcie rozwiązania, zgodnie z którym w postępowaniu co do wierzytelności zgłoszonych po terminie znajdują zastosowanie wszystkie przepisy o sporządzaniu listy wierzytelności. Zaproponowana zmiana w art. 1 pkt 78, dotycząca art. 262, nie uchyla ust. 3, a tym samym nie realizuje tego, co założył wnioskodawca i czego wyraz dał w uzasadnieniu do projektu ustawy.

Kolejna uwaga Biura Legislacyjnego dotyczy art. 1 pkt 86, czyli zmiany w art. 278. We wprowadzeniu do wyliczenia przepis art. 278 zmienia zasady głosowania w grupach. W dotychczasowym przepisie było wiadomo, kto sporządza odrębne listy wierzycieli. W tym wypadku przepis ten może budzić wątpliwości, jako że posługuje się formą bezosobową, nie wskazując, jaki podmiot będzie odpowiedzialny za przygotowanie odrębnej listy uprawnionych do głosowania wierzycieli. Wydaje się, że będzie to sędzia komisarz, w związku z czym proponuję stosowną poprawkę redakcyjną, która wskaże w sposób precyzyjny, że odpowiedzialnym za sporządzenie odrębnych list będzie sędzia komisarz, który podejmie decyzję o głosowaniu w grupach.

Kolejna uwaga Biura Legislacyjnego dotyczy art. 1 pkt 90, czyli zmiany w art. 285 ust. 2. Mówiąc tutaj o odrębnych listach wierzycieli, posłużono się inną nazwą instytucji aniżeli w art. 278, podstawowym przepisie dla odrębnych list wierzycieli. W art. 278 ustawodawca, mówiąc o odrębnych listach wierzycieli, posługuje się sformułowaniem „odrębne listy uprawnionych do głosowania wierzycieli”. Mając na względzie zapewnienie konsekwencji terminologicznej w ustawie, a tym samym zgodności z zasadami techniki, należałoby sformułować w tym przepisie nazwę instytucji analogicznie jak w przepisie podstawowym, czyli w art. 278.

Kolejna uwaga Biura Legislacyjnego dotyczy art. 1 pkt 100 i zmiany w art. 313. Z uzasadnienia do projektu ustawy wynika, że obecna regulacja art. 313 ust. 2 jest nie-

korzystna dla nabywcy nieruchomości w postępowaniu upadłościowym, gdyż wykreślenie znajdujących się na nieruchomości obciążeń następuje dopiero po sporządzeniu planu podziału sumy uzyskanej ze sprzedaży. Jednocześnie w nowym brzmieniu art. 313 ust. 2 znajduje się zdanie, że podstawą do wykreślenia praw, które wygasły na skutek sprzedaży, jest prawomocny plan podziału sumy uzyskanej ze sprzedaży nieruchomości obciążonej. Jedynie w wypadku hipoteki podstawą jej wykreślenia będzie umowa sprzedaży nieruchomości. Biuro Legislacyjne chciałoby ustalić, czy na pewno taka jest wola ustawodawcy.

Kolejna uwaga Biura Legislacyjnego dotyczy art. 1 pkt 103, czyli zmiany w art. 319 ust. 4. Ma ona charakter reakcyjny. Chodzi tu o zastosowanie – mówiąc o pozostawaniu w mocy praw po sprzedaży – analogicznej formuły, jaką na przykład posłużył się ustawodawca w art. 13 ust. 3, gdzie mówi się o pozostawaniu w mocy praw, a nie o „pozostawaniu” bez dookreślenia, że chodzi tutaj o „pozostawanie w mocy”. Wydaje się, że byłaby wskazana czystość, jeżeli chodzi o przepisy i konsekwencje w zakresie formułowania analogicznych treści.

Kolejna uwaga dotyczy art. 1 pkt 103, czyli zmiany w art. 320. Mówi się w tym przepisie, że sprzedaż mienia uregulowana przepisami niniejszego działu następuje w drodze przetargu lub aukcji. Jak się wydaje, chodzi tutaj o sprzedaż mienia albo w drodze przetargu, albo w drodze aukcji, w związku z czym należałoby zastąpić alternatywę łączną, która sugeruje możliwość sprzedaży tak i tak, w dwóch trybach, alternatywą rozłączną. We wszystkich wypadkach w tym przepisie powinno się zamienić spójnik „lub” na spójnik „albo” pomiędzy wyrazem „przetargu” a wyrazem „aukcji”. Dotyczy to również art. 321 ust. 2 i art. 322.

Kolejna uwaga Biura Legislacyjnego dotyczy art. 1 pkt 105, czyli zmiany w art. 329. Ma ona charakter typowo legislacyjny i chodzi tu o dostosowanie art. 329 do zasad przytaczania innych ustaw w akcie normatywnym. Ustawodawca w art. 327 ust. 1 pierwszy raz odsyła do ustawy o zastawie rejestrowym i rejestrze zastawów. Przywołuje tam dzienniki promulgacyjne, w związku z czym, zgodnie z zasadami, nie powinny się one znaleźć w art. 329.

Kolejna, i ostatnia, uwaga Biura Legislacyjnego dotyczy art. 1 pkt 109. W art. 1 pkt 109 w lit. a należałoby wprowadzić poprawkę redakcyjną następującej treści: aby na końcu przepis ten odnosił się do zgody nadzorcy sądowego lub czynności dokonanych za jego zgodą. Chodzi o to, że w pierwszym wypadku mówi się o nadzorcy, nie wskazując, że chodzi tutaj o nadzorcę sądowego, dopiero w dalszej części przepisu ustawodawca doprecyzowuje, że chodzi mu o instytucję nadzorcy sądowego. Mając na względzie czytelność tego przepisu i wyeliminowanie ewentualnych wątpliwości, proponuje się przyjęcie propozycji poprawki zawartej w punkcie trzynastym opinii Biura Legislacyjnego.

Dziękuję, Wysoka Komisjo. To wszystko.

Przewodniczący Tomasz Misiak:

Dziękuję bardzo.

Ja bym prosił o odniesienie się do tych zmian poprzez wskazanie, które z nich państwo akceptują i przyjmują, oraz czy są jakieś zmiany techniczne nieakceptowane przez państwa. Wówczas senatorom będzie łatwiej rozmawiać o nich.

Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Sprawiedliwości
Zbigniew Wrona:

Dziękuję, Panie Przewodniczący.

Wysoka Komisjo, zdecydowaną większość akceptujemy. Może będę się odnosił po kolei, bo nie mam wynotowanych zbiorczo, które przyjmujemy.

(Przewodniczący Tomasz Misiak: Jeżeli państwo akceptują większość zmian, to może wskażmy te, których państwo nie akceptują, i wtedy byśmy głosowali en bloc nad tym, co zostało zaakceptowane. Tak będzie sprawniej.)

Akceptujemy wszystkie uwagi legislacyjne oprócz propozycji poprawki dotyczącej zmiany w art. 313. Tutaj jest kwestia... Ale jeszcze wcześniej... Przepraszam, jednak będzie to o tyle trudne, że ja mam wszystko opisane linearnie. Wolałbym, Panie Przewodniczący, po kolei, tak jak pan legislator to prezentował, bo ja nie mam w głowie wszystkich numerów uwag, które akceptujemy.

Uwagę pierwszą, dotyczącą tytułu ustawy, akceptujemy.

Uwagę drugą, dotyczącą art. 1 pkt 43, w której chodzi o systematykę, zdecydowanie w pełni akceptujemy, bo to jest źle określone.

Trzeciej uwagi nie akceptujemy. Chodzi tu o tę rentę z tytułu zamiany czy też po prostu roszczenie o rentę dożywocia, które jest efektem zamiany. Chodzi nam tutaj o roszczenie o zamianę prawa dożywocia na dożywotnią rentę – tak jak jest zapisane.

Propozycję czwartą akceptujemy. To jest art. 1 pkt 57, dotyczący art. 180 ust. 1. „Sędzia-komisarz” zapiszemy tu z kreseczką.

Uwagę piątą akceptujemy. Ma tu być użyty termin „zarządca”, a nie „zarządca masy”. Ustawa posługuje się pojęciem „zarządca”, ma więc być konsekwentnie, tak jak jest w ustawie. Jest to uwaga legislacyjna.

Uwaga szósta, dotycząca art. 78: „w postępowaniu co do wiarygodności zgłoszonych po terminie zastosowanie znajdą wszelkie przepisy o sporządzaniu listy wiarygodności”. Ust. 3 został tam rzeczywiście pozostawiony przez pomyłkę, uwaga jest więc słuszna. Intencją projektodawcy było również uchylene ust. 3 w art. 262.

Uwaga siódma ma charakter redakcyjny. Art. 1 pkt 86: w art. 278 wyrazy „sporządza się” zastępuje się wyrazami „sporządza on”. Jest to poprawka redakcyjna i akceptujemy ją.

W wypadku uwagi ósmej stanowisko rządu jest takie, że nie ma przeszkód, aby tę propozycję przyjąć. W art. 1 pkt 90 doprecyzowuje ona, że chodzi o uprawnionych do głosowania.

Uwaga dziewiąta. Tutaj jest propozycja poprawki, żeby „prawomocny plan podziału sumy uzyskanej ze sprzedaży nieruchomości obciążonej” zastąpić wyrazami „umowa sprzedaży nieruchomości” i skreślić zdanie ostatnie. Według strony rządowej nie ma rozbieżności między uzasadnieniem przedłożenia rządowego a brzmieniem uchwalonego art. 313 ust. 2. Przepis ten jest zgodny z celem projektodawcy, ponieważ umowa sprzedaży może być podstawą wykreślenia hipoteki, lecz nie może być podstawą do wykreślenia innych praw. W wyniku sprzedaży dokonanej w postępowaniu upadłościowym hipoteka wygaśnie zawsze, natomiast w stosunku do pozostałych praw nie ma takiej reguły. Wynika to między innymi z art. 313 ust. 3. Przykładem jest użytkowanie oraz prawa dożywotnika, których wygaśnięcie zależy od szeregu okoliczności, które powinien ustalić syndyk. Czyli nie akceptujemy tej uwagi, uważamy bowiem, że jest to spójne i zgodne z intencją projektodawcy.

Uwaga dziesiąta – w art. 1 pkt 103 ma być „pozostają w mocy” – zasługuje na uwzględnienie.

Uwaga jedenasta też zasługuje na uwzględnienie.

Uwaga dwunasta, dotycząca art. 1 pkt 105, zasługuje na uwzględnienie.

Uwaga trzynasta, dotycząca art. 1 pkt 109, ma charakter redakcyjny i również zasługuje na uwzględnienie.

(Przewodnictwo obrad obejmuje zastępcę przewodniczącego Stanisław Kogut)

Zastępca Przewodniczącego Stanisław Kogut:

Dziękujemy panu ministrowi.

Czy ktoś z panów senatorów chciałby zabrać głos?

Proszę bardzo. Proszę się przedstawić, bo wszystko się nagrywa.

Dyrektor Zespołu Legislacyjno-Prawnego w Związku Banków Polskich Jerzy Bańka:

Jerzy Bańka, Związek Banków Polskich.

Panie Przewodniczący, Szanowni Panowie Senatorowie, chciałbym zwrócić się z prośbą o wprowadzenie jednej poprawki do tego dobrego aktu nowelizującego tę ustawę. Jest to poprawka drobna, a chodzi w niej o zamianę liczby 10 na 20. Ma ona doniosłe znaczenie zarówno dla wierzycieli hipotecznych, jak i dla dłużników rzeczowych, w tym dla klientów banków – na to przede wszystkim chcę zwrócić uwagę – którzy zaciągali na kilkadziesiąt lat kredyty hipoteczne, jako że zmiana polegająca na tym, iż ustawodawca wprowadza dodatkowo...

(Zastępca Przewodniczącego Stanisław Kogut: Proszę o spokój. Nie dyskutujemy, Koledzy, bo przeszkadzamy panu, a to jest niekulturalne. Przepraszam i proszę bardzo.)

...obciążenia pomniejszające sumę uzyskaną ze sprzedaży w licytacji nieruchomości, która zgodnie z dotychczasowym brzmieniem ustawy jest przynależna wierzycielowi hipotecznemu uczestniczącemu w postępowaniu upadłościowym. Otóż zmiana ta nadmiernie osłabia instytucję hipoteki, a tym samym bezpieczeństwo obrotu, i będzie powodowała negatywne skutki dla klientów banków, którzy są kredytobiorcami w zakresie kredytów hipotecznych, jako że bank będzie miał pełną podstawę do tego, żeby żądać dodatkowych zabezpieczeń prawnych w związku z realnym obniżeniem o 10% wartości zabezpieczenia, jakim jest hipoteka.

Na tę sprawę zwracaliśmy uwagę w toku prac w podkomisji w Sejmie, nie mniej jednak nie została ona wówczas należycie rozważona i dlatego podnosimy ją w tej chwili, wskazując na rozwiązania stosowane w Europie. Najlepszym przykładem są tutaj Niemcy, gdzie przewiduje się dokładnie 3% obciążenia sumy uzyskanej ze sprzedaży nieruchomości w licytacji w trakcie postępowania upadłościowego. W Polsce praktycznie będzie to około 20%, bo obecnie obowiązujący przepis przewiduje pomniejszenie tej sumy o koszty związane ze sprzedażą – to jest wycena nieruchomości, koszty związane z ogłoszeniem licytacji i jej przeprowadzeniem – a ta nowela wprowadza jeszcze możliwość dodania 10%, które będą uszczuplały sumę przeznaczoną dla wierzyciela hipotecznego. Taka zmiana reguł gry w jej toku, kiedy mamy do czynienia z taką sytuacją, że obecnie funkcjonuje kilkadziesiąt tysięcy kredytów hipotecznych,

stanowi ogromne zagrożenie dla wierzycieli hipotecznych i spowoduje negatywne skutki na rynku kredytów hipotecznych. Stąd prośba o obniżenie tego poziomu kosztów o połowę. I tak będziemy obciążani w dużo większym procencie niż na przykład banki w Niemczech oraz w innych państwach europejskich.

Zastępca Przewodniczącego Stanisław Kogut:

Dziękuję panu.

Co na to strona rządowa? Proszę, Panie Ministrze.

**Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Sprawiedliwości
Zbigniew Wrona:**

Ustosunkowując się do tej propozycji, chcę zwrócić uwagę, że jeżeli chodzi o koszty likwidacji, obecnie nie ma żadnego ograniczenia, a tutaj to ograniczenie wydaje się sprawiedliwe, ponieważ wynosi jedną dziesiątą tej sumy, ale jest też drugie ograniczenie, zgodnie z którym potrącenie to nie może być większe niż taka część kosztów postępowania upadłościowego, która wynika ze stosunku wartości obciążonego przedmiotu do wartości całej masy upadłości. Nie będą zatem poszkodowani na przykład ci wierzyciele, którzy mają stosunkowo małą wartość wierzytelności i wobec każdego z nich potrącenia te będą stosowane proporcjonalnie.

O dodatkowe wyjaśnienia prosiłbym pana dyrektora Bołonkowskiego.

Zastępca Przewodniczącego Stanisław Kogut:

Dziękuję.

Proszę.

**Dyrektor Departamentu Legislacyjno-Prawnego
w Ministerstwie Sprawiedliwości
Jan Bołonkowski:**

Dziękuję bardzo.

Pan minister określił dokładnie istotę sprawy. Art. 345 dotyczy wypadku, kiedy następuje sprzedaż przedmiotu obciążonego zabezpieczeniem wierzytelności, i stanowi, że z kwoty uzyskanej ze sprzedaży tego przedmiotu potrąca się koszty jego likwidacji oraz inne koszty postępowania upadłościowego, w wysokości nieprzekraczającej dziesiątej części sumy uzyskanej z likwidacji.

Propozycja Związku Banków Polskich dotyczy tego, aby górną granicę potrącenia zmniejszyć, żeby zamiast dziesiątej części była to dwudziesta część. Pan minister jednak słusznie zauważył, że ustanowienie górnej granicy potrącenia jest dwustopniowe: po pierwsze, nie może ono przekroczyć dziesiątej części sumy uzyskanej z likwidacji, ale bardziej znaczące ograniczenie, które powoduje, że potrącenia są proporcjonalne do wartości obciążonego przedmiotu – jest to zawarte w części końcowej tego przepisu – polega na tym, że nie może być ono większe niż taka część kosztów postępowania upadłościowego, jaka wynika ze stosunku wartości obciążonego przedmiotu do wartości całej masy upadłości.

Wydaje się, że obawy wyrażone w uwadze Związku Banków Polskich są przesadzone. Wbrew przedstawionemu stanowisku pozycja wierzyciela, którego wierzytelność jest zabezpieczona rzeczowo, nie ulegnie zmianie w wyniku wprowadzenia tej poprawki. W każdym razie jego interesy nie zostaną naruszone.

Zastępca Przewodniczącego Stanisław Kogut:

Dziękuję bardzo.

Czy chciałby pan jeszcze minutkę w ramach repliki...? Proszę bardzo.

Dyrektor Zespołu Legislacyjno-Prawnego w Związku Banków Polskich Jerzy Bańka:

Bardzo dziękuję, Panie Przewodniczący, że był pan łaskaw udzielić mi jeszcze głosu. Nie chciałbym zabierać czasu, ale zadziwia mnie stanowisko pana dyrektora, że to nie wywrze żadnych skutków. Zmiana jest taka, że wierzyciele hipoteczni dostaną w większości wypadków postępowań upadłościowych o 10% mniej. W skali działalności instytucji finansowych są to ogromne kwoty, które będą musiały być zrekompensovane w ten sposób, że banki będą żądały od klientów dodatkowych zabezpieczeń, i to od kredytów już funkcjonujących. Czyli ktoś, kto obecnie śpi spokojnie, bo ma zabezpieczenie w postaci hipoteki na swojej nieruchomości, teraz będzie myślał, jakie zabezpieczenie będzie musiał dać bankowi: czy to poręczenie, czy hipotekę na innej nieruchomości?

Wskazując na wagę problemu, Panie Przewodniczący, Szanowni Panowie, dziękuję bardzo.

Zastępca Przewodniczącego Stanisław Kogut:

Proszę bardzo, pan dyrektor, ale bardzo krótko, bo przejdziemy do głosowań.

Zapytam jeszcze, bo taka jest procedura, czy ktoś z panów senatorów podtrzymuje pana poprawkę.

Dyrektor Departamentu Legislacyjno-Prawnego w Ministerstwie Sprawiedliwości Jan Bołonkowski:

Tylko krótkie repliki, Panie Przewodniczący.

Chcę przypomnieć to, co zasygnalizował pan minister: iż ograniczenie wysokości potrąceń do dziesiątej części kapitału funkcjonuje w obecnie obowiązującym art. 345 ust. 3, który stanowi, że wraz z wierzytelnościami są zaspokajane odsetki oraz koszty postępowania w wysokości nieprzekraczającej dziesiątej części kapitału. Dziękuję.

Zastępca Przewodniczącego Stanisław Kogut:

Dziękuję serdecznie.

Czy ktoś z państwa senatorów chce przejąć pana poprawkę? Nie.

Wobec tego, Drodzy Państwo, nie będzie głosowania nad pana propozycją. Przystępujemy do głosowania.

Po wysłuchaniu wspaniałego pana legislatora i odpowiedzi pana ministra, to poza trzecią poprawką nikt nie przejmuje propozycji poprawek, bo były to tylko uwagi pana legislatora. Ja proponuję, by głosować łącznie nad wszystkimi propozycjami poprawek od pierwszej do trzynastej, oprócz trzeciej i dziewiątej. W związku z tym przystępujemy, Drodzy Senatorowie, do głosowania.

(Głos z sali: Pan przewodniczący je przejął?)

Przejąłem te poprawki.

Kto z państwa jest za przyjęciem tych poprawek? (8)

W związku z tym przystępujemy do głosowania nad ustawą wraz z poprawkami.

Kto z kolegów, bo nie ma koleżanek – są koleżanki, ale przy panu ministrze, boleję nad tym, że nie przy nas – jest za przyjęciem ustawy wraz z poprawkami? (6)

(Wypowiedź poza mikrofonem)

Proszę? Wraz z poprawkami. Musisz zagłosować nad ustawą wraz z poprawkami.

Kto jest przeciw? (2)

Kto się wstrzymał od głosu? (0)

Na sprawozdawcę zgłasza się z entuzjazmem Eryk Smulewicz, kolega z Platformy Obywatelskiej. Dziękuję.

Zamykam posiedzenie komisji, chyba najkrótsze w waszym życiu.

Dziękuję.

(Koniec posiedzenia o godzinie 17 minut 46)

Kancelaria Senatu

Opracowanie i publikacja:

Biuro Prac Senackich, Dział Stenogramów

Druk: Biuro Informatyki, Dział Edycji i Poligrafii

Nakład: 5 egz.

ISSN 1643-2851